

Et ned-strippet spel

ANMELDELSE

Mye sårhet og dyster klangbunn.

TOR
OLE
REE

Etter tre år med populære nattforestillinger, ble Spelet om Heilag i 2016 igjen reversert tilbake til kveld. Med ny instruktør, Hanne Gløtvold Tømta, og ny musikalisk ledelse, laget Lars-Thomas Holm nyarrangement av spelmusikken for blåsebesetningen.

Dette med å på nytt prøve ut blåsebesetningen gikk bekostning av symfoni-utgaven. Det var et dristig steg å kvitte seg med den mangeårige og populære musikalske lederen Ole Kristian Ruud og erstatte ham med Simon Revholt. Ledelsen ved Stiklestad Nasjonale Kultursenter forsvarte seg med å si at Spelet stadig skal videreutvikles og fornyes, både gjennom ny instruktørs blikk og gjennom kontinuerlige diskusjoner om det kunstneriske uttrykket.

- Det musikalske uttrykket vil alltid være en viktig del av de kunstneriske ambisjonene, utalte Turid Hofstad for før endringene for tre år siden.

Inn kom innslag av folkemusikk, bukkehorn og middelalder-toner. Første året med de nye musikalske grepene var en del spelpublikummerne noe vage i sine ovasjoner, mens andre igjen opplevde musikkendringene som friskt og nettopp nyskapende. Da Grima (Mari Maurstad) året etter lokket koret fram koret som en bøling kyr var det også for noen befriende herlig - for andre en småabsurd inntreden.

I det tredje og siste året med dagens kunstneriske spelledele har verket blitt fullbyrdet - om det er mulig å si det om «alle mors spel» som er avhengig av en levende utvikling.

Overflødigthorn

Hvor bra 2018-utgaven er, kommer selvfølgelig an på ørene som hører og øynene som ser. Det skapes stemninger, og vi får både en sårhet og en dyster klangbunn som underbygger uhyggen som bygges opp. Men

det blir innimellom for mye «Møllers tran», og bukkehornet framstår som et unødvendig overflødigthorn. Litt av spelmusikken rotes vekk i de nye lydbildene som skapes, mens koret synger av lungers kraft. Vi rir glade med til Hildarting, og i da capoen på slutten er vi igjen blitt høytidsstemt.

Uten Paul Okkenhaugs musikk ville Spelet blitt atskillig mer fattig, til tross for en til tider fargerik tekst av Olav Gullvåg. Det er en fortelling om småfolket på Sul som innhentes av storpolitikken i en brytningstid. I all kjeklingen og diskusjonen om gammel og ny tro, Gamal-Josteins visdom og ungdommens livskraft er det sangen og musikken som virkelig bærer. Det er musikken som løfter det hele til en forestilling som mange må ha med seg hvert år. Vi kan diskutere fram og tilbake hvor god eller dårlig kongen er, men til sjuende og sist er det musikken og sangkvalitetene som i kombinasjon med koreografien avgjør om du går fornøyd heim fra amfiet. Selv om årets sangutøvere kommer godt fra det, er det ikke til å unngå at vi uvilkårlig begynner å tenke på årene med Eir Inderhaug, Heidi Gjermundsen Broch, Ståle Bjørnhaug og Kjetil Støa.

Visker vekk 1000 år

Nå skal ikke skuespillerprestasjonene undervurderes, og det er fortsatt dialoger og øyeblikk som stikker dypt og som gir gjengklang og har relevans til vår tid. På sitt beste viskes tusenår vekk. Dette lykkes Spelet med i perioder, uansett årgang. Paul Ottar Haga som Torgeir Flekk framstår svært så troverdig når han gråtende forteller om gårdens utburd. En annen rolle som er strippet ned er dåpsscenen med Arnljot Gelline (Roger Storm). Her spiller Arne Espen Dillan bisp Grimkjell på en glitrende måte. Sekvensen med den fredløse svensken er av de bedre vi har sett.

Så er det verdt å ta turen til amfiet i år, og vel som interessant; vil seg Spelet skape entusiasme i årene som kommer? At Spelet har vært slitesterkt i over 50 år er ingen garanti for at det fortsetter slik i de neste femti. Dugnadsvilje og gode opplevelser for de mange amatører er helt avgjørende, slik spelmenn-

Vi kan diskutere fram og tilbake hvor god eller dårlig kongen er, men til sjuende og sist er det musikken og sangkvalitetene som i kombinasjon med koreografien avgjør om du går fornøyd heim fra amfiet, skriver Tor Ole Ree. Foto: Leif Arne Holme

das leder Jan Juberg var inne på i sin åpningstale.

Den store utfordringen for kommende instruktører er å skape et dagsaktuelt, moderne spel i både ny og gammel drakt. Det er vanskelig å formidle kjernen i Spelet. Nåden som er sentral i den kristen tro er vanskelig å forklare i et stadig mer sekularisert samfunn. Ifølge Dagsavisen Vårt Land forbinder mange det å være kristen med å være intolerant, konservativ og dømmende overfor ikke-religiøse og andre religiøse grupper.

I en slik hverdag er det lettere å forholde seg til et troverdig jordnært drama som handler om mellommenneskelige forhold og menneskeverd på tvers av religioner.

Balanserer

Spelet balanser disse to innfallsvinklene og er fortsatt en overveldende produksjon. Og fortsatt er det rom for spelnerdene å diskutere om hvorvidt det var en rev-, mår- eller jervskinn som Einar skulle gi til Helga. Men det må kraftigere endringer til for å skape den helt store debatten, og at vi ikke glir inn i en middels fornøyd stemning.

TOR OLE REE

i Godt å våttå om spelet

■ Premiere 25. Juli. Spilles også fredag 27., lørdag 28. og søndag 29. juli.

■ Kong Olav Haraldsson: Ein-dride Eidsvold

■ Gudrun: Hanne Skille Reitan

■ Gudrid: Marit Adeleide Andreassen

■ Torgeir Flekk: Paul-Ottar Haga

■ Gamal-Jostein: Even Stormo

■ Tormod Kolbrunarskald: Lavrans Haga

■ Grima: Mari Maurstad

■ Torgeir Halleson: Tore Berntsen Granås

■ Arnljot Gelline: Roger Storm

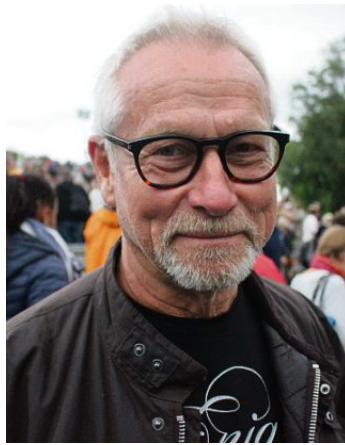
■ Instruktør: Hanne Tømta

■ Musikalsk leder: Simon Revholt

■ Korinstruktør: Hans Martin Molvik

Husbonden og husfrua på Sul, spilt av Paul Ottar Haga og Marit Adeleide Andreassen. Foto: Leif Arne Holme

Publikum på sperlpremiere onsdag kveld. Øverst fra venstre Erik Jondell, Arild Kvernmo Pedersen, Wenche Pedersen Dehli, Tor Martin Nordtømme og Ingrid Borge, samt Maria Nygård og Marthe Nygård Renå

«Jeg er imponert over hvor mange variasjoner de får til innenfor et tema»

Dette var publikums umiddelbare dom over årets spel.

**STIKLESTAD
JOHANNES STRAND**

Premieren er over, og de 3400 publikummerne som tok turen til Stiklestad har fått servert årets utgave av Spelet om Heilag Olav.

Lokalavisa har hørt med flere av de besøkende i amfiet om hva de synes om årets spel.

- Det var mektig og fint. Jeg likte at det var en ny vri i forhold til tidligere år. Jeg har sett det mange ganger før, men årets spel var virkelig bra. Det er ikke noe spesielt jeg vil trekke frem, forteller Erik Jondell fra Trondheim.

Verdaling Arild Kvernmo Pedersen hadde også tatt turen til amfiet. Han likte de nye spennende grepene som har blitt gjort.

- Jeg synes det er et interessant spel. Det er mange nye og interessante grep som er gjort. Jeg er nok blant dem som er betenkt over et spel som stadig får flere innslag av teater, men jeg

synes stadig at Hanne Skille Reitan gjør en veldig troverdig utgave av Gudrun. Også liker jeg veldig godt grepet man har gjort med å tilføre en del av de lange dialogene et folkemusikkpreg. Det livner opp sekvenser i spillet på en måte jeg tror er veldig bra for publikum sin del, oppsummerer Kvernmo Pedersen.

Også fra Levanger kom det folk til Stiklestad for å overvære premieren. Blant dem var Wenche Pedersen Dehli.

- Det var annerledes enn før. Jeg er imponert over hvor mange variasjoner de får til innenfor et tema. Og jeg synes avslutningen var veldig bra denne gangen. Det er kanskje det jeg vil trekke frem i år. Det musikalske kom frem veldig godt,

det samme med det historiske. Det blir veldig tydelig, påpeker Pedersen Dehli til Innherred.

De to verdalingene Tor Martin Nordtømme og Ingrid Borge, lot seg begeistre over premieren. Førstnevnte innrømmer imidlertid at han savner en ting.

- Jeg synes det var bra. Det står seg. De har kortet det ned noe, men det gikk ikke utover det tradisjonelle. Jeg savner jo strykere på noen deler, men alt i alt var det bra musikk. Det er artig å se lokale fjes. I dag er jeg stolt verdaling, som vanlig, forteller Nordtømme før Borge sier:

- Jeg er helt enig.

Flere hadde tatt turen fra Trondheim, og deriblant de to jentene Marthe Nygård Renå og Maria Nygård. Jentene stor-koste seg onsdag kveld.

- Det var veldig bra! Absolutt alt var helt topp, synes vi. Ikke noe var dårlig! Musikken er også veldig bra. Faktisk har vi veldig lyst til å være med på spelet selv en gang.

De har kortet det ned noe, men det gikk ikke utover det tradisjonelle.

Tor Martin Nordtømme

469 50 985
johannes.strand@innherred.no

3400 publikummere tok turen til amfiet på Stiklestad for å overvære premieren av Spelet om Heilag Olav.

En fullsatt Stiklestad kirke overvar torsdag kveld den nesten fire timer lange konserten «Paul Okkenhaug fra perm til perm». Foto: Roger Rein

Stjernespekket Okkenhaug fra perm til perm

ANMELDELSE

Han har levert så mye mer enn spelet.

En stappfull Stiklestad kirke torsdag kveld vitnet om at Paul Okkenhaug langt fra har gått ut på dato. Vi fikk en gang for alle at slått fast at Paul Okkenhaugs musikk er så mye mer enn «Spelet».

Etter en stilfull åpning med Barcarole med sopran, fløyte og piano fulgte en lang rekke komposisjoner for sang, akkompagnert av piano eller orgel. Paul Okkenhaug var også selv en dyktig både pianist og organist, og det gjenspeiles i hans fine gjennomarbeidede småstykker.

Det ligger et vedmod i mange av hans stykker som også da går i moll, og avsluttes med en durakkord. Det ble ansett som et lurt triks i 50-60-årene, som har blitt mer borte etter hvert.

Alle sangerne og musikerne gjorde meget bra fra seg, og ble i programmet presentert i følgende rekkefølge: Ketil Støa, Runa Hestad Jenssen og Ragna Lyngstad Gullbrekken. Piano: Eva H. Foosnæs og Tormod Lånkan. Orgel: Wout Bosschart.

Olsokkoret v/ dirigent Hans Martin Molvik. Blandet kor v/ dirigent Rannveig Skillingstad. Fiolin: Gjermund Larsen. Trompet: Eli Hatlehol. Horn: Erlend Tynning Larsen. Fløyte: Solveig Salthammer Kolaas. Cello: Aage Kvalbein.

Alle konserter har sine publikumsfavoritter og vi kunne merke oss *Frolsangen*, *Bygda mi* og *Bethesdassjølernes buegange*, og selvfølgelig *Olsok* med sopran, begge kor, publikum og orgel, som avsluttet hele melodikalaset.

Siden Innherred er så godt forsynt med fine sangere og kor,

Du verden så stolt Paul Okkenhaug hadde hatt grunn til å være dersom han hadde hørt denne konserten.

har jeg lurt på om ikke utøverne her får noe gratis, på grunn av dialekten. For at en konsert skal være normal må et nummer gå skeis. Denne gang var det *September*, for kor, som fikk en uheldig utgang. Det er ikke noe å gjøre med, så da er det bare å glemme det.

På den overveldende positive siden må jeg nevne *Intrada festivo*, med orgel, trompet og horn. Trompetspillet var suverent, og jeg har aldri hørt en så lang fin hornsolo, uten en eneste sprekk. Helt profft.

Siste del av konserten var stort sett viet profesjonelle musikere som: Gjermund Larsen og Aage Kvalbein, og vi kunne roe oss ned med *Bånsull* fra Opdal, *Kulokk* fra Innherad, *Legende* og *Vøggsong* med fele/cello og piano/orgel.

Til slutt toppet det seg med førnevnte *Olsok*. Du verden så stolt Paul Okkenhaug hadde hatt grunn til å være dersom han hadde hørt denne konserten.

OLE KRISTIAN SALATER

Da Ketil Støa var guttunge var morfar Bjørn, som var en kjent kirkesanger i Verdal, hans store forbilde. Torsdag satt 93-åringen blant publikum og kunne oppleve storslått tenor- og barytonsang fra barnebarnet. Foto: Roger Rein

Da Ellen og Rolf Diesen giftet seg for ganske nøyaktig 50 år siden spilte Paul Okkenhaug sin egen komposisjon *Intrada festivo* i kirken. Det var en spesiell opplevelse for gullbrudeparet å få oppleve den samme melodien, framført med orgel, trompet og horn, i Stiklestad kirke torsdag kveld. Foto: Roger Rein